

KONCERTI HVALIMIRE BLEDSNAJDER KROZ LJETO 1987.

Zagrebačka orguljašica prof. Hvalimira Bledšnajder, bez pretjerivanja se može reći, ide u red naših najangažiranijih orguljaša bilo na pedagoškom polju bilo opet na liturgijskom ili koncertnom koncertirajući ili samostalno ili kao pratnja solistima i sastavima. Kroz ljeto 1987. godine, uz druge naše sredine, prof. Hvalimira najviše se »šetala« uz more, što je i razumljivo.

Ljetne koncertne aktivnosti započela je 20. VI. u franjevačkoj crkvi u Imotskom prateći na orguljama nastup muškog zbora *Zagrebački liječnici pjevači* u izvođenju »*Requiem*« Julija Bajamontija. Ona je i inače tom zboru uvijek »pri ruci«. Uoči blagdana sv. Petra, 28. VI., u franjevačkoj crkvi sv. Petra u Mostaru naša orguljašica pratila je sopranisticu Blaženku Milić i izvela nekoliko samostalnih skladbi (Boëllmann, Cherubini, Franck, Händel...). U svečanoj prigodi kolaudacije temeljito obnovljenih orgulja zagrebačke katedrale, u koncertnoj »trodnevni« druga večer pripala je Hvalimiri Bledšnajder — što je znak velikog povjerenja. U crkvenoj kulturno umjetničkoj ponudi za vrijeme Univerzijade u Zagrebu naša je umjetnica 15. VII. održala koncert djela J. S. Bacha u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. U talijanskom gradu Fivizzano održan je susret pjevačkih zborova pod nazivom »Convengo corale d'estate«. Iz naših krajeva u okviru tog susreta 18. VII. nastupili su »Goranovci«. U točkama gdje je predviđena glasovirska i orguljaška pratnja zbor je pratila prof. Bledšnajder. U župnoj crkvi u Vodicama 23. VII. na koncertu pratila je mezosopranisticu Ljerku Žilavec i izvela nekoliko samostalnih točaka. Odmah sutradan, 24. VII., isti taj program ponovljen je u okviru »Murterskog ljeta« u crkvi sv. Mihovila u Murteru. U nizu orguljskih koncerata u okviru »Trogirskog ljeta« prof. Bledšnajder je uz prisustvo brojne domaće i strane publike 28. VII. izvela koncert orguljske glazbe u katedrali sv. Ivana s naglaskom na našim autorima. »Osorska glazbene večeri« su afirmirana glazbena manifestacija. U ovogodišnjem programu u večeri u solističkom koncertu sopranistica Blaženka Milić pjevala je uglavnom »*Ave Maria*« različitih autora. Kao ravnopravan partner u orguljskoj pratnji nastupila je, a izvodeći i samostalno nekoliko skladbi, prof. Hvalimira Bledšnajder.

Ali pred njom je bio još njezin posljednji koncert u ovoj ljetnoj sezoni, u franjevačkoj crkvi u Cresu. U nizu koncerata pod nazivom »Subotom kod sv. «Frane«, Hvalimira Bledšnajder održala je 29. VIII. solistički koncert na orguljama s programom koji je bio presjek od starih majstora preko baroka, romantike i autora XX. stoljeća do domaćih, živućih autora.

Zadovoljna publika aplaudom je izmamila »svoj« dodatak, uvijek svježiju i rado slušanu »Toccata u fugu d-mol«, J. S. Bacha, koja je, — u već kasne i poodmakle sate, bila svim prisutnima »laku noć« i doviđenja.

Petar Zdravko BLAJIĆ

ORGULJAŠKI KONCERT U CRKVI SVETOG ANTUNA U BEOGRADU

Cetiri od šest katoličkih župnih crkava u Beogradu imaju orgulje, sve iz tvornice tvrtke »Jenko« od Ljubljane. Najveće su one u župnoj crkvi Svetog Ante koju vode Oci Franjevci. Te orgulje imaju tri manuala i pedal, a traktura im je elektropneumatska, pa od svih beogradskih crkvenih orgulja najbolje odgovaraju koncertiranju. To se pokazalo i na koncertu koji je 5. VI. 1987. na njima izvela Hrvojkica Mihanović sa slijedećim programom:

L. Clerambault: *Grand Plein Jeu*, *Trio*, *Dialogue* — F. Couperin: »*Messe pour les paroisses*«: *Dialogue*, *Tierce en Taille*, »*Messe pour les convents*«: *Plein jeu*,

Dialogue sur les grand jeux, *Offertoire sur les grand jeux*, *Deo Gratias*.

D. Buxtehude: *Preludij i fuga g-mol*, J. Rheinberger: *Vision*, F. Lučić, *Fantazija c-mol*, Ch. M. Widor: *Tokata F-dur*.

Osobito za prvi dio koncerta, koji je obuhvaćao francuske barokne majstore, valja istaknuti da je orguljašica kako registracijom, tako i prikladnom primjenom tako zvanog »nejednakog ritma«, koji je tako značajan za francusku glazbu tog razdoblja, dočarala stilski ugođaj orguljaške, a i ostale glazbe francuskog baroka.

L. K.

SIKIREVAČKE ORGULJE I CRKVENO PJEVANJE

Sikirevačke orgulje su građene i u crkvu postavljene 1889. godine. Graditelj je bio Lorenz (Lovro) Fabing iz Osijeka. Prema ugovoru što su ga iste godine u Osijeku potpisali župnik Čačić i dvojica župljana, orgulje su stajale 1.200 forinti. Ta je svota pribavljena skupljanjem prinosa za orgulje, kako je to u svojoj »Starini« (str. 45.) zapisao Joko Jarić, a spomenuti ugovor se nalazi u župnom arhivu g. 1889.

Domaći sin Mato Zečević, učitelj, napisao je u Spomenicu župe Sikirevci (str. 4.) da su orgulje: »Male, doduše, ali svojom konstrukcijom izvrsne.« No, kako tu konstrukciju Zečević nije opisao, pa ju ovdje dodajem.

Orgulje su bile mehaničke s jednim manualom i pedalom. Imale su 8 registara i 3 nožne spojke iznad pedala. Dispozicija registara bila je slijedeća: Princip 8', Gamba 8', Octav 4', Mixtura 2/3', Travers Flöte 4', Gedeckt 8', Octavbass 8' i Subbass 16'.

Orguljaši na tim orguljama od 1890. do 1926. g. bili su pučki učitelji: *Janko Obajdin*, *Valentin Juric*, *Nikola Cuvaj*, *Martin Horvat*, *Đuro Juzbašić*, te 1904. g. prima dužnost učitelj *Nikola Vrabec*, koji djeluje kroz 9 godina i ostaje u selu u trajnoj uspomeni. Kao dobar orguljaš, on je seosku mladež poučavao u pjevanju, a neke čak i u sviranju na harmoniju. Kod njega se pjevalo po notama. Vrabec je prvi od učitelja — orguljaša uspio sastaviti i uvježbati muški pjevački zbor od mladih ljudi, koji su u nekim svečanim zgodama pjevali cijelu Misu. Prvi puta su pjevali na Božić, što je u selu bila posebna senzacija. Naslijedio ga je *Adam Dakić* do svog umirovljenja 1926. g. Dakić je bio posljednji orguljaš od pučkoškolskih učitelja.

Za vrijeme I. svjetskog rata propekt svirala iz orgulja, (dio Principala i Octava) bio je »rekvirirann« za potrebe rata. (Spomenica str. 4.). Tako okrnjene i oštećene orgulje ostale su neupotrebljavane punih 20 godina, pa je neuporaba, crvotočina drvenih te nekontrolirano raznošenje preostalih limenih svirala učinilo svoje.

Još pred II. svjetski rat službovala je u Sikirevcima učiteljica *Vera Vicković* koja se potrudila da sa školskom djecom »malko« oživi crkveno pjevanje, jer je to i sama voljela i svirala na školskom harmoniju.

Nakon II. svjetskog rata (1945.) preuzeo je upravu ove župe pisac ovih redaka i ustanovio je da je crkveno pjevanje u župi dosta slabo i da bi ga trebalo ispraviti i poboljšati. U to vrijeme bila je privremeno orguljašica *Katica Franc*, učenica srednje škole u Đakovu. No, kako orgulje nisu bile više ispravne, trebalo ih je popraviti. Na prijedlog i preporuku č.s. Rafeale iz Đakova, zahvate i popravke je u nekoliko navrata (od 1945. do 1973.) izvršio Filip Antolić iz Zagreba. 1983. g. je Ivan Derner iz Feričanaca učinio temeljite zahvate i popravke na ovim orguljama, tako da se na njih moglo pristojno svirati, iako bi ih trebalo postaviti u prvotno stanje iz g. 1889.

Sada se na ovim orguljama može dosta dobro svirati, pogotovo ako za njih sjedne vješta sviračica, kao što je to 11. II. 1984. pokazala č.s. Svjetlana Palju-